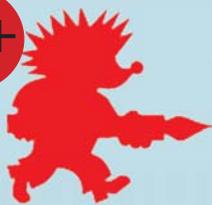

16+

В О Ж О К

Часопіс сатыры і гумару

6 • 2020
чэрвень

Аляксандр КАРШАКЕВІЧ.

Льготы і турботы

ДЗВЕ БАЙКІ

Нічыпар ШЭРАНЬКІ

Пчаліны рой
Працуе з зарой.
У пчол сённяя зранку
Выдатны настрой.
А Шэршань ляжыць, загарае
Ды пчол дакарае:
— Гультайкі!
Усе — з лайдацкае шайкі!
Мёд нясуць без ахвоты.
Колькі тае работы —
Па кветках наскачашся ўволю...

Не, не дазволю
Ім жыць у вуллі!
Дурня знайшлі!
Чакаць — гэта не гойсаць, лётаць.
Я ўвесь упрэў ад поту,
Так знудзіўся, змогся,
Што на вашчыну ўлёгся
Зусім пустую.
Пратэстую!

Мараль тут адна —
У сотах пустых відна:
І ў раз першы, і ў соты
Патрэбна напоўніць соты,
Каб мёду пакаштаваць.
І — годзе пратэставаць!

У грыбоў чарговы збор.
Выступае Мухамор,
Ядавіты дзед стары,
Ведаюць яго ў бары.
Капляюш зняў-ссунуў,
На Паганку плюнуў:
— Ты, — сказаў, — Паганка, —
Шэльма-ашуканка,
Бледнавата-модная,
Ды задужа шкодная.
Колькіх загубіла!
Гуманізм забыла!

Бэсціць той падобных рад,
Хто трымае ў сэрцы яд.

Зноў да мяне ноччу сон так і не прыйшоў. Хіба дамафон не працаваў?

Няўжо Дыяген — гэта першая ахвяра неаплачаных камунальных плацжаў і высялення з кватэры ў падсобнае памяшканне?

Не працуе інтэрнэт? Ну і блог з ім!

Чаму, калі адчыняеш халадзільнік, то загараецца лямпачка і ўсё відаць? Адчыніце маразільнік... Мабыць, гэтаму скнару ёсць што хаваць?

Гадзіннік з боем б'е кожную хвіліну. А колькі ён павінен прабіць у нуль гадзін?

Часцей за ўсё ў старасці мы ператвараемся менавіта ў тых, каго найбольш высмейвалі ў юнацтве, і набываем самыя непрыглядныя чалавечыя якасці п'яніц, дэбашыраў, хабарнікаў... Высмейвайце лепш мільянераў. А раптам пашанцуе?

Сівізна ў галаву — адэнома ў прастату?

Усё мае традыцыі. Нават каханне. Інакш адкуль або як магло з'явіцца каханне нетрадыцыйнае?

Хочацца ў Егіпет паглядзець на сфінксаў? Не губляйце марна грошы: сфінкства ў нас і свайго хапае.

Лес сякуць — трэскі ляцяць. Лес піляць — пілавінне ляціць. А што адбываецца, калі хтосьці наламае дроў?

Калі ў вас пацее галава, значыць, вараць мазгі?

Якую зброю належыць мець злу, калі дабро павінна быць з кулакамі?

Пытанні задаваў
Анатоль ПАЛЫНСКІ,
г. Беразіно.

ВОЖОК ПІШУЦЬ...

Прывітанне, братка Вожык!

Чым далей 9 мая 1945 года, тым карацейшай робіцца памяць у некаторых суайчыннікаў. Нядаўна магільчанина аштрафавалі за спробу прадаць нацысцкую фуражку, кубак і знакі адрознення Трэцяга рэйху. Пры вобыску ў яго таксама знайшлі кукарду фашысцкага галаўнога ўбору.

Няўжо калекцыянерам прыемна знаходзіцца побач з падобнымі рэчамі, трымаць іх у руках і ведаць: яны належалі нелюдзям? Як нацызм можа прывабліваць нашчадкаў беларусаў, якія змагаліся з «карычневай чумой»?

Сімвалічны факт: з 1 лютага гэтага года з'явілася магчымасць прыцягваць такіх асоб да крымінальнай адказнасці за рэабілітацыю нацыз-

му. І шкада, што ў законе трэба прапісваць відавочную для сумленнага чалавека забарону апраўдваць, хваліць і праслаўляць звярыныя погляды, каб не дазволіць гісторыі паўтарыцца.

Ганна **КАРАЛЬКОВА**,
г. Магілёў.

Вітаю, калючы сябар!

Думаю, ты ведаеш, наколькі папулярныя ў інтэрнэце разнастайныя розыгрышы (як жажа моладзь, пранкі)? Толькі блогеры часам адбяскрыўдных жартаў пераходзяць

да жорсткіх і небяспечных. А іншыя, нагледзеўшыся на іх, пачынаюць выпрабоўваць чужыя нервы на трываласць у рэальным жыцці.

Нядаўна ў горадзе затрымалі хулігана, які распыляў газавы балон у твары прадаўцоў кіёскаў і невялікіх магазінаў. Мужчына наўмысна выбіраў малыя памяшканні, каб слэзатачывае рэчыва праяўлялася ў поўнай меры.

Навошта ён так рабіў? Кажы, што хацеў пабачыць эфектыўнасць сродку абароны і рэакцыю людзей.

На жаль, некаторыя ўспрымаюць навакольнае асяроддзе як лабараторыю для эксперыментаў і нецікавацца, ці згодны іншыя на ролі падвопытных мышэй.

Віктар **ГАРАБЕЦ**,
г. Гомель.

ІГОЛКАТЭРАПІЯ

Сарвалі маску

Мінск. Пад добрасумленнага гандляра ўдала замаскіраваўся адзін сталічны хыхар. Ён прымаў у інтэрнэце заказы на рэспіратары сусветных вытворцаў з сертыфікатамі, а прадаваў (праз жонку-прадпрымальніцу) маскі сумніўнай якасці і без маркіроўкі. Пра падман пакупнікі даведваліся толькі пры сустрэчы з кур'ерамі РУП «Белпошта», якія дастаўлялі тавар з накладной платай.

Пакуль следчыя нарэшце сарвалі маску з ашуканца і затрымалі яго, той паспеў абдурыць звыш 300 чалавек на агульную суму больш чым 70 тысяч рублёў...

Хоць трава не расці

Жлобінскі раён. У вёсцы Ніжняя Олба на ферме, што належыць ДП «Стрэшынскі», службовыя асобы ўмудрыліся змарнатравіць... траву: амаль 77 тон кармоў згнілі ў смяжнай траншэі.

Галоўнаму аграному арганізацыі аб'явілі вымову, суму страты трымаюць з яго зароботнай платы. «Будзе пара — вырасце трава», — сумна ўздыхае гора-спецыяліст.

Не каралева

Віцебская вобласць. Іспанская прымаўка сцвярджае: у сваёй хаце ты — кароль. На жаль, беларуская агародніна на мясцовым рынку — не каралева...

Добры дзень, шаноўны Вожык!

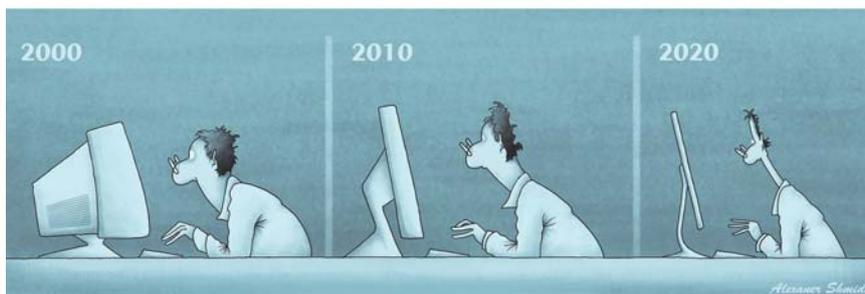
Дзеці заўсёды павінны быць занятыя, тады і часу на глупствы не застанеца. Так лічаць дарослыя. І, відаць, маюць рацыю, бо непаўналетніх прываблівае ўсё што заўгодна.

Напрыклад, каля маёй вёскі трое падлеткаў паклалі камяні на рэйкі чыгункі. Добра, што машыніст заўважыў і паведаміў міліцыянерам. Зараз аднаго з хлопцаў, дзевяцікласніка, чакае штраф.

Усё ж выпрабаванне самастойнасцю аказваецца больш цяжкім, чым неабходнасць кожную хвіліну падпарадкоўвацца бацькам. І калі апошніх побач няма, іх ролю выканаюць іншыя.

Надзея МОХАВА,
Баранавіцкі раён,
в. Прыазёрная.

Аляксандр ШМІДТ.

Аляксандр КАРШАКЕВІЧ.

Кантралёры не знайшлі яе ў шэрагу магазінаў, хоць аналагічная прадукцыя замежнай вытворчасці прадавалася.

Між тым, высокія выдаткі не дазваляюць атрымаць неабходную рэнтабельнасць і скараціць долю імпартнай гародніны. Не ўкараняюцца больш эканамічныя тэхналогіі вытворчасці, прадукцыя цяплічных камбінатаў прадаецца не напamую, а праз пасрэднікаў...

Ад такой работы плакаць хочацца, як ад горкай цыбулі! Не хутка наша агародніна стане каралевай на айчынным сталe...

Вораг бюджэту

Гомельская вобласць. Адна фірма выпускала ў Гомелі блокі кіравання для грузавога аўтатранспарту і сельскагаспадарчай тэхнікі, а падкантрольныя ка-

мерцыйныя арганізацыі з падатковымі льготамі зарэгістравала ў Добрушскім раёне.

Нездарма кажуць, што прывілей – найвялікшы вораг права. Па дакументах работы выконваліся ў далечыні ад абласнога цэнтра, а на справе – у Гомелі. Грошы, якія пералічваліся «кішэнным» кампаніям, здымаў і расходаваў гомельскі ўласнік...

«Законных» прывілеяў больш не будзе. За недаплату ў дзяржаўны бюджэт звыш 200 тысяч рублёў у адносінах заснавальніка фірмы і чатырох супрацоўнікаў камерцыйных структур узбуджана крымінальная справа.

Па матэрыялах прэс-цэнтра Камітэта дзяржаўнага кантролю Рэспублікі Беларусь.

З алоўкам па жыцці

Аляксандр Іванавіч ЦІХАНАЎ нарадзіўся 23 чэрвеня 1960 года ў г. Маладзечна Мінскай вобласці.

Саша быў хлопцам вясёлым, але дысцыплінаваным, таму вышэйшую адукацыю атрымаў не цывільную, а ваенную. Скончыў Камянец-Падольскае вышэйшае ваенна-інжынернае каманднае вучылішча, Ваенна-інжынерную акадэмію імя В. У. Куйбышава, Ваенную акадэмію Генеральнага штаба Узброеных сіл Расійскай Федэрацыі. Быў удзельнікам баявых дзеянняў у Рэспубліцы Афганістан, камандаваў узводам... Узнагароджаны ордэнамі і медалямі.

Звольніўся ў запас па ўзросце. Цяпер – дацэнт кафедры інжынернага забеспячэння Ваеннай акадэміі Рэспублікі Беларусь.

У вольны час Аляксандр Іванавіч любіць збіраць мадэлі караблёў, хадзіць на рыбалку і ў лес у грыбы і нават... вышываць! І, вядома, маляваць: гэты занятак ён ніколі не перапыняў, нягледзячы ні на якія жыццёвыя абставіны.

Віншваем Аляксандра Іванавіча з 60-годдзем і жадаем заставацца такім жа вясёлым, спагадлівым, аптымістычным чалавекам. Няхай на ўсё хапае сіл, цікавасці і запалу!

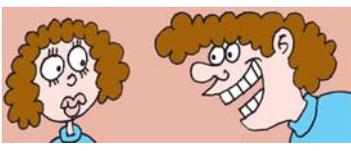
З 85-годдзем **Васіля Васільевіча ЗУЁНКА**, вядомага беларускага паэта. Працу ў рэспубліканскіх перыядычных выданнях (газета «Піянер Беларусі», часопісы «Малодосць» і «Бярозка») пісьменнік спалучаў з плённай творчай дзейнасцю. Яго вершы прывабліваюць чытачоў удумлівай мудрасцю, за якой нярэдка багчыцца лірычная ўсмешка. Лепшыя паэтычныя творы пабачылі свет у кнізе выбранага «Жніўны дзень» (1985), а таксама ў зборніках «Лета трывожных дажджоў» (1990), «Чорная лясвіца» (1992) і іншых. Васіль Васільевіч заўжды сябраваў з дзецьмі, стварыў шмат вясёлых кніг для маленькіх чытачоў. Шчыра жадаем новых творчых поспехаў, здароўя і бадзёрасці, вясёлага настрою!

З 70-годдзем **Аляксея Ануфрыевіча ДУДАРАВА**, вядомага пісьменніка, сцэнарыста, мэтра беларускай драматургіі. Выпускнік Беларускага тэатральна-мастацкага інстытута, ён у свой час працаваў акцёрам, загадчыкам літаратурнай часткі Беларускага рэспубліканскага тэатра юнага глядача. Камедыі, гістарычныя драмы, фантазмагорыі аўтара вылучаюцца лірызмам і гумарам. Па сцэнарыях А. Дударова пастаўлены кароткаметражныя і мастацкія фільмы. Найбольш вядомая і любімая не адным пакаленнем глядачоў стужка – «Белыя росы», многія фразы з якой сталі крылатымі. З калючым «Вожыкам» А. Дудараў сябруе ажно з 1965 года! Жадаем Аляксею Ануфрыевічу невычэрпнага натхнення, моцнага здароўя, аптымізму. Сяброўскія шаржы Міколы ГІРГЕЛЯ, 1994 г.

Золата

Гутараць дзве знаёмыя.
 – Мяне свякроўка вельмі цэніць! – хваліцца тая, што нядаўна выйшла замуж.
 – Няўжо?
 – Сама чула, як яна пыталася ў сына: «І дзе ты гэтае золата знайшоў?»

Што адкуль расце

– Мне здаецца, – казала мудрая бабуля, – калі рукі не адтуль растуць, то і ў агародзе нічога не вырасце.

Невядомая вага

– Колькі ты важыш, Сцяпан, калі не сакрэт? – пытаецца Іван.
 – Ды і сам не ведаю.
 – А чаму ж не пацікавішся?
 – На хатніх вагах шкалы не хапае, а на ферму далёка ісці, лянуюся.

Адпачываць па-рознаму

– Я кожнае лета езджу на мора, – з гонарам заўважае адна сяброўка. – А ты, напэўна, ні разу не была?
 – А навошта? – усміхаецца другая. – Я і ў офісе добра адпачываю.

Пачуў Уладзімір ФІЛАТАЎ, г. Мінск.

Анастасія СКАРКО
і Аляксандр КАРШАКЕВІЧ.

Мініацоры

Ён верыў: «Я вельмі круты!»
І нос задзіраў, ганарыўся.
Адумаўся трохі, астыў,
Калі ў бараноў рог скруціўся.

* * *

Не думай, што за ўсіх ты лепшы,
У іншых не шукай заган,
А на сябе кінь позірк першы –
Убачыш, можа, што не пан...

Міхась СТАСЬ,
г. Мінск.

Кактэйль-бар

МЕНЮ
Кактэйль
Махіта
Кактэйль
Крывавая
Мэры
Кактэйль
Молатава

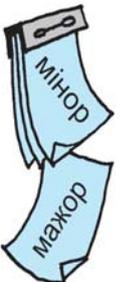
З якой нагоды жэніцца мужчына?
Вядома ж, ёсць у кожнага прычына:
Адзін стаміўся ў адзіноце жыць,
Другі – з самоты выбавіў жанчыну.

* * *

Ці ты стары, ці маладзён,
Уніз ляціш, паўзеш угору –
Няма благіх ці добрых дзён:
Ёсць дні мінору і мажору...

* * *

Ён за рубель з нагоды ўсякай
Аж біцца лезе, што дурны.
Не разумее, небарака:
Няма кішэняў у труны!

* * *

На жаль, нас паланіў ляюты нерат.
Дальбог, нібы сапраўдны бюракрат,
Раблю я рэдка добры крок наперад,
Не атрымаўшы выспятка пад зад.

* * *

Як у цемры апынуўся –
Руш павольным крокам.
Калі свет перавярнуўся –
Дык, мо, лепшым бокам...

Сяргей ЛАПЦЁНАК,
г. Мінск.

Алег ГУЦОЛ.

ЧОРТ СПАКУСІЎ?

*Вытрымкі з дзённіка Новума,
навучэнца курсаў
павышэння кваліфікацыі
для спецыялістаў
па спакусах грашымі*

2 красавіка 2020 года

Больш за стагоддзе пераконваю людзей у красці нешта ў краме. Па мерках чарцей, гэта няшмат, таму і атрымаў мянушку Новум (у перакладзе з лацінскай мовы – «новы»). Дзякуючы маім намаганням п'яныя пакупнікі, пакуль ніхто не бачыць, паспешна запіхваюць пляшку ў кішэню. Гэта менавіта я дапамагаю магнітным біркамі з адзення «выпадкова» спадаць у прымерачных, каб можна было вынесці рэч, не заплаціўшы. У мяне шмат работы, паверце...

Як і кожны насельнік пекла, мару пра кар'ерны рост, таму запісаўся на курсы павышэння кваліфікацыі для спецыялістаў па спакусах грашымі. Кажуць, праграму складаў сам Леанард – інспектар чорнай магіі і чараўніцтва! Яго мы павінны пабачыць на выніковым экзамене праз паўгода.

Выкладчык Аварум (у перакладзе з лацінскай мовы – «схвапны») патрабуе весці гэты дзённік, каб нічога не забыць і потым на яго аснове зрабіць справаздачу па курсе.

4 красавіка 2020 года

А вось і першае заданне! Мы цягнулі карткі з гісторыямі людзей, пра якіх інфарматыры сабралі патрэбныя звесткі. Складаныя жыццёвыя абставіны, шкодныя звычкі, дрэнныя рысы характару – усё гэта спрыяе таму, каб абудзіць у іх неймаверную прагнасць... Тое, чым займаўся кожны студэнт да курсаў, здавалася неверагодна лёгкім у параўнанні з такім навучаннем.

Маім «падапечным» стаў магіляўчанін, сябар якога павесіўся два тыдні таму і пакінуў у жалобе маці

і сястру. Трэба праверыць прыяцеля на чалавечнасць. Нездарма ж кажуць: «Чорт спакусіў»...

Аварум павучае – у адносінах з блізкімі людзямі часам горшыя, чым з чужымі. Бо ведаюць, што ад іх не чакаюць ліха, спадзяюцца на безумоўнае дараванне крыўдаў і іншае. Ну і прыклады ён прыводзіць на занятках!

У Карэліцкім раёне мужчына двойчы абакраў сваячку-пенсіянерку. Спачатку ў гасцях пляменнік яе мужа-нябожчыка забраў грошы, якія старая паклала пад абрус. А потым, калі тая знаходзілася ў бальніцы, забраў зберажэнні з шафы.

Ці вось учынак іншага беларуса, з Баранавіч, якому было мала падарунка ў некалькі купюр ад дзядзькі. Таму хлопец прасачыў, куды шчодры сваяк паклаў астатнія некалькі тысяч долараў ЗША, і прысвоіў, калі пасля выпіўкі з ім гаспадар заснуў...

8 красавіка 2020 года

Два дні хаджу невідзімкай па кватэры сябра самазабойцы. Даведаўся, што яго звалі Глеб Купчэня, а таварыша – Барыс Сычоў. Той сапраўды нагадвае сыча: маленькі, поўны і вечна незадаволены ўсім і ўсімі, асабліва жонкай Аксанай і яе захапленнем перадачамі пра экстрасэнсаў і чарадзеяў. Калі пачынаецца чарговы выпуск расследавання з удзелам эзатэрыкаў, жанчына нічога не бачыць і не чуе, акрамя тэлевізара.

Разумею: са стваральнікамі такіх праграм папрацавалі мае вопытныя браты па пекле. Наколькі цынічна іграць на нервах глядачоў і ўдзельнікаў шоу, якія спадзяюцца вырашыць праблемы з дапамогай паранармальных сродкаў!.. Магчыма, праз некалькі вякоў я таксама здолею так па-майстэрску спакушаць людзей.

9 красавіка 2020 года

Аксана зноў сочыць за спробамі «магаў» утаіць, што ведаюць усё пра герояў праграмы ад рэдактараў. Здаецца, сваё заданне я выканаю толькі пры адной умове... Ідэя неверагодная, але чым чорт не жартуе.

Палохаю гаспадарскую кошку – і яна бяжыць хавацца пад канапу, па дарозе скінуўшы статуэтку

з кніжнай шафы. Сычоў прыходзіць на шум з кухні, бачыць уключаны тэлевізар і сядзе на канапу. Праз некалькі хвілін ён пачынае хітра ўсміхацца. Жонка спалохана пазірае на мужа...

10 красавіка 2020 года

План спрацаваў! Вечарам Барыс рэгіструе ў сацыяльнай сетцы акаўнт на імя знахаркі Антаніны, якая варожыць на картах і займаецца магіяй. Працуе са зваротамі людзей, але часам і сама праяўляе ініцыятыву. Як цяпер, калі пераконвае сястру самагубцы Сафію, што душа яе брата мітусіцца паміж небам і зямлёй. Вінаваціць ва ўсім радавы праклён, які трэба зняць.

12 красавіка 2020 года

Засмучаная дзяўчына спачатку не верыць. Антаніна (Барыс) піша, як размаўляла з духам Глеба. Маўляў, той вельмі шкадаваў, што не адрамантаваў другі паверх дачы, як абяцаў яшчэ год назад... Пасля гэтых слоў Сафія не сумняваецца: знахарка размаўляе з нябожчыкам. Адкуль чужы чалавек ведае такія падрабязнасці?..

18 красавіка 2020 года

Антаніна абяцала звязацца з братам, папрасіла грошай на свечкі ды іншыя атрыбуты для чарговага, шостага па ліку, сеанса. Сафія не шкадуе фінансаў і спадзяецца зняць сурокі. Знахарка распавядае пра некалькі ступеняў абраду...

20 красавіка 2020 года

Першая частка рытуалу прайшла паспяхова. На рахунак Антаніны пералічана 100 рублёў. Наперадзе яшчэ дзевяць сеансаў, якія будуць каштаваць па-рознаму... Сястра працягвае верыць у добрыя намеры знахаркі, асабліва калі яна ўгадвае вядомыя толькі сям'і і Сычову дэталі жыцця Глеба. Да Сафіі далучаецца маці (гэта значыць, яна таксама пачынае пералічваць грошы Антаніне)...

1 мая 2020 года

У госці да Сычовых прыезджае сям'я Купчэняў. Аксана адразу звяртае ўвагу на асунутыя твары жанчын. Яна не ведае пра другое жыццё мужа: для жонкі і новы тэлефон, і моднае адзенне ашуканца набыты за ўласныя грошы.

Я пачынаю баяцца свайго «падапечнага». Асабліва калі Барыс спакойна выслухоўвае скаргі родных сябра на дрэннае здароўе, адсутнасць грошай і высокія працэнты па крэдыце. Упершыню за ўвесь час курсаў мару вярнуцца на былую працу.

Героі лекцыі Аварума выглядаюць дзецьмі ў параўнанні з магіляўчанінам. І баранавіцкі жыхар, які здаў залаты бранзалет маці ў ламбард, і мужчына з таго ж горада, які пасля вызвалення з ізалятара за крадзеж мабільнага тэлефона забраў у бацькі шэсць тысяч камандзіровачных долараў ЗША, і ўнук з Камянца, які пазбавіў бабулю сямі тысяч «зялёных»...

2 мая 2020 года

Антаніна зноў піша Сафіі. Маўляў, праклён такі моцны, што патрэбны яшчэ тры абрады! Цану не магу ўгледзець: уваходзіць жонка – і Сычоў хуценька зварочвае «акно» з адкрытай старонкай у сацыяльнай сетцы. Паспяваю толькі пабачыць словы «прадаць кватэру» і пыталнік у адказе дзяўчыны...

Мне страшна. Усё, заўтра пішу заяву і пакідаю курсы.

3 мая 2020 года

Мяне адгаворваюць і раець узяць водпуск. Адпачыць, паказацца дэману Уфіру, нашаму ўрачу ў пекле... Нават выкладчык суцяшае і падбадзёрвае, што гісторыя Барыса Сычова магла б стаць дыпломнай працай, узгадвае пра падобны выпадак у Чачэрскім раёне.

Сябар самагубцы таксама вырашыў нажыцца на горы. Пад выглядам незнаёмкі напісаў у сацыяльнай сетцы сястры памерлага і дзейнічаў далей па «метадзе Сычова»... У выніку сястра і маці аддалі махляру 350 рублёў. Выдаткавалі б і больш, але сваяк з Масквы настойліва параіў жанчынам звярнуцца ў міліцыю, якая і выкрыла падманшчыка. Адчуўшы, што адказнасці не пазбегуць, той вярнуў ахвярам больш, чым атрымаў... Не дапамагло, узбуджана крымінальная справа.

Вучыцца далей не буду. Сычоў такі цынічны! Відаць, у падобных выпадках кажуць: «Чарцям млосна будзе»... Ніколі не верыў у дабро і людзей, а зараз сустраў таго, хто страшнейшы за насельнікаў пекла. Настаўнік папярэдзваў, што блізка часам аказваюцца найбольшымі здраднікамі. Але каб настолькі...

Хутэй бы забыцца. Дзе вы, магазінныя злодзеі?..

Дзённік чытала Алена КЕДА.

Паспявае і жартаваць...

Дзяніс ДУДАРЭНКА заўсёды любіў пажартаваць. Нават у яго школьнай характарыстыцы было пазначана: «Не пазбаўлены пачуцця гумару». Настаўнікі мелі рацыю...

Нягледзячы на адказную пасаду, якую займае Дзяніс Юр'евіч, – інжынер-электрык у РУП «Белэнерга», ён паспявае займацца і сур'ёзнымі, і «жартоўнымі» справамі.

Захапляецца даволі экзатычным відам спорту – мотаболам на матацыклах. Выдаў у суаўтарстве пра гэтую гульню аб'ёмную кнігу, унікальную для мотабольнай Еўропы. Вёў форум «Мотабол у Дударэнкі»: за 15 гадоў яго наведалі каля 6 мільёнаў разоў! Дзяніса Дударэнку ведаюць і паважаюць мотабалісты ў Расіі, Украіне, Латвіі, Літве, Азербайджане, Германіі, Францыі, Нідэрландах і, вядома, Беларусі.

Пільны зрок і востры розум натхнілі Дзяніса на стварэнне арыгінальных «Опечаток». Іх доўгі час друкавалі ў газеце «Знамя юности». Публікаваўся таксама ў выданнях «Аргументы и факты в Беларуси», «Прессбол», «Энергетика Беларуси».

З «Вожыкам» сябруе з дзяцінства. Любіць чытаць творы Гашака, О'Генры, Ільфа і Пятрова, Зошчанкі. Піша вершы, афарызмы, каламбуры...

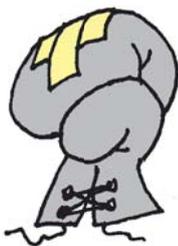
Рады вітаць Дзяніса Дударэнку на калючых старонках! Спадзяёмся, што цяпер гэты адметны гумарыст стане нашым пастаянным аўтарам і прымусіць усміхнуцца і нават зарагатаць дасведчаных вожыкаўскіх чытачоў.

Дзяніс ДУДАРЭНКА

Жыў ды біў адзін баксёр.
Траўмплін.
У ёгу з часам.
Лёгкая атлетка.
Легіянегры.
Веселапедысты.
Фармагедон.

Допінгавыя скандалы са спартсменкамі: шэршэ ля фарм.

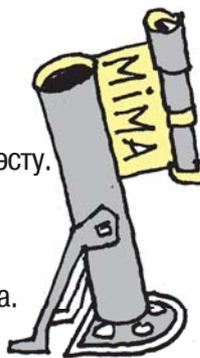
Піць да пасвінення.
Пайшоў ад «Агдама» і Евы.
Вопыт – справа наліўная.
Спіліся з курсу.
Сам ні грам і другому не дам.

Юным закаханым: педсавет ды любоў.

Ансамбль эратычнага танца «НЕхарошкі».

Трапіў з карабля на баб.
Маньяк далёкага плавання.
У інтэрнэце – сорам і спам.
Крадаўшчыца.
Прыемны ва ўсіх паднашэннях.
Высокападстаўлены чыноўнік.
Бюракрад.
«У пошуках капіталу Гранта».

Браты Грып.
Казармія.
Мімамёт.
Паслаць роту пратэсту.
Капутуляцыя.
Злабалізацыя.
Хамфак універсітэта.
Гора ад кума.
Шпорнік задач і практыкаванняў.
Зубны рвач.
Безынфекцыя.
Хатні пітонец.
Хамская арда.
Хамільярнасць.

Падхвалім.

Вышывала ў начным клубе.
Фаршрутны аўтобус.
Час піх.
Хлебасальны прыём.
Каюк-кампанія.
Сатысфікцыя.
Водазалаз.
Храпсодыя.
Контра-бас.
Хэпілог.
Мыладрама.
Паказ мордаў.
Піярава перамога.
Заспаны казачок.
Стоп-менеджар.
Сальда-мартале.
Пракол рознагалоссяў.
Курсы рукамашнага бою.
Ханархія.
Архіўназначная справа.
Мужскулатура.

РЭТА,

якое прыемна ўспомніць

– Ужо ноч, а ўсё ідзе мой дзень нараджэння.

Малюнак Віктара ШМАТАВА.
(«Вожык», № 2, 1964 год.)

– Трэба купляць пральную машыну і пыласос.
– А што, маці нас пакідае?!

Малюнак Мікалая ГУРЛО.
(«Вожык», № 21, 1971 год.)

– Малайчына, сыноч, спрытным ты ў мяне расцеш.

Малюнак Уладзіміра БАРАНОЎСКАГА.
(«Вожык», № 12, 1980 год.)

– Як я люблю цябе, татачка!

Малюнак Рыгора ГРАМЫКІ.
(«Вожык», № 3, 1960 год.)

ПАРНАСКІЯ ЖАРТЫ

Расціслаў БЕНЗЯРУК

Дзмітрый ДЗЕМІДОВІЧ

Раз на прыроду вырвайся паэт,
Такі выпадак не заўжды бывае.
Напевы птушак, сонца і – сюжэт:
Усё, чаго душа ні пажадае.

Шумела ціха ў полі збажына
І хвалявалася, нібыта мора.
А з хваляў Афрадытаю – яна,
Няспешна падыходзіць і гаворыць:

– Давай з табою вып’ем мы віна,
Сустрэнем вечар, а пасля і ранне.
Хачу, мой незнаёмец, каб спазнаў
Усе сакрэты палкага кахання!..

Паэт прачнуўся толькі раніцой,
І пачарнелым морам стала поле.
– А дзе мабільнік? Дзе гадзіннік мой?
І ў кашальку – для ветрыку раздолле.

Любіце і жанчыну, і пітво,
І дываноў прыродных шаўкавістасць,
Ды помніце, паэты, што віно
Не з кожнай варта жлуцкіць Афрадытай.

г. Мінск.

НІ МУЗЫ, НІ САЮЗА...

Кліча жонка: «Гэй, паэт,
З’еш падсмажаных катлет!
Не адзіны ты, не першы,
Каго больш не кормяць вершы,
Бо з табою цётка Муза
Не жадае мець саюза...»

г. Жабінка.

Літаратурныя
Анекдоты

Малады пісьменнік вяртаецца дамоў пасля таго, як упершыню аднёс рукапіс у выдавецтва. Бацькі пытаюцца:

- І як табе галоўны рэдактар?
- Вельмі набожны чалавек. Калі чытаў маю аповесць, то раз-пораз узнімаў вочы ўгору і ўсклікаў: «Божа мой!»

* * *

Учора ў краме ўкралі кнігу «Як жыць па-хрысціянску».

* * *

- Вы нікому не чыталі свае вершы?
- Не.
- А чаму тады вока падбітае?

* * *

Хопіць. Абырдыла. Дастаткова... Больш не буду чытаць перад сном слоўнік сінонімаў.

* * *

А тым часам у паралельным сусвеце магі і эльфы пішуць кнігі пра чароўныя паходжанні менеджараў і чыноўнікаў...

Галіна БАБАРЫКА

З натуры

Некалькі гадоў назад Стася пасадзіла на газоне лілею, якую прыдбала на кірмашы, ды вельмі дорага. Расліна была высокая, на версе сцябла красавалася вялікая чырвоная кветка.

Пры першай жа касьбе травы Стася спляжыў яе. Гэтак сталася і налета...

На трэцюю вясну лілея баязліва вылезла з зямлі... Кожны дзень жонка нагадвала мужу: «Глядзі, хоць сёлета не скасі маю кветачку!»

Надышоў дзень пакосу. Стася хацела паставіць каля няшчаснай расліны якую палку або лепш самой стаць каля яе, каб прыкрыць, калі давядзецца, сваім целам. Але муж загадаў адысці. Пайшла ў хату, каб не хвалявацца. Калі ж вярнулася, то не дала веры вачам: лілея горда стаяла сярод скошанай травы.

Стась, трымаючы ў руках граблі, з гонарам аб'явіў: «Вось бачыш!» Імпэтна махнуў граблямі — і расліна, як падсечаная, упала на газон. Гаспадар толькі разгублена вымавіў: «Але ж не скасіў...»

Сталінскі раён,
в. Мачуль.

Эх, лета!

Пахаджу пакуль у халасцяках. Не нацешыўся яшчэ...

Алег КАРПОВІЧ.

Пагуляем на распрананне?

Пётр КОЗІЧ.

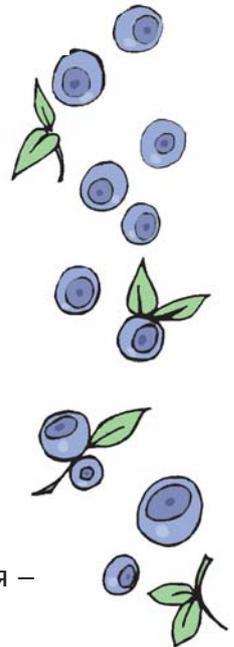
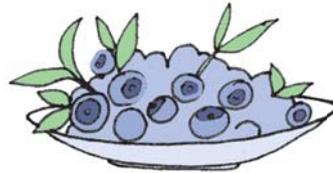
Лепшы адпачынак

Мікола ПРГЕЛЬ x 2.

ЧАРНІЦЫ, МОШКІ І СМЕХУ ТРОШКІ

З Фаняй ягады збіралі
Ў лесе ля балота.
Мошкі нейкія кусалі –
Ведама, спякота!

Мы – жанчыны-працаўніцы,
Мошак не баімся.
Заўтра ранкам у чарніцы
З Фаняй зноў прымчымся...

Раніцою муж прачнуўся,
Войкнуў не ціхутка:
– Спіць не жонка, не Дануся –
Нейкая якутка!

Ды не доўга абураўся
Словам грубаватым.
– Як раней не здагадаўся?
Мошкі вінаваты!

З Фаняй доктара мы просім,
Ледзьве разам не галосім:
– Выратуйце, падлячыце,
Бо асыплюцца чарніцы!

– Вылечу, – смяецца, – вас,
Толькі ў лес наступны раз
Запрасіце маю жонку –
Пажыву хоць дзень з японкай!

Ганна ШЫЛЬКО,
Пастаўскі раён,
г. п. Варапаева.

Міні-комікс Аляксандра КАРШАКЕВІЧА і Юліі ХОМІЧ.

Канец.

Усмешка з роздумам

Багаты творчы набытак Кузьмы ЧОРНАГА (Мікалая Карлавіча Раманоўскага; 1900–1944) увайшоў у залатую скарбонку класічнай беларускай літаратуры. Письменнік меў непрацяглы, але плённы жыццёвы шлях: у спадчыну нашчадкаў ён пакінуў раманы «Зямля», «Бацькаўшчына», «Трэцяе пакаленне», некалькі дзясяткаў апавесцей і апавяданняў. Майстар псіхалагічнай і філасофскай прозы ўмеў словам і лячыць, і ваяваць: сатырычным шротам выстрэльвалі яго фельетоны і памфлеты, што друкаваліся ў газеце-плакаце «Раздавім фашысцкую гадзіну». Некаторыя з іх пабачылі свет асобным выданнем («Кат у белай манішцы», 1942 г.).

Усе калегі, што ведалі Кузьму Чорнага, адзначалі: у жыцці пісьменнік быў чалавекам, схільным заўважаць смешнае, вясёлае ў з'явах і людзях. Гэтая якасць адлюстравалася і ў яго творчасці: гумарыстычны талент выразна праявіўся ўжо ў ранніх апавяданнях, у апавесці «Скіп'ёўскі лес».

Адзначаючы 120-годдзе з дня нараджэння класіка, узгадаем адну з замалёвак вясковага жыцця, асветленую добрай, хоць часам і сумнай усмешкай пісьменніка – усмешкай з роздумам.

Кузьма ЧОРНЫ

(Урывак з апавядання)

...Віктар Зеніч сядзеў і маўчаў...

– Ведаеш што, жонка, – пачуўся раптам грубы і шырокі голас за сцяной, у суседняй кватэры.

– А што? – адказала нервовым голасам жанчына.

– Каб на яе ўпадкі, каза ў хляве ўгразла, – зноў сказаў мужчына.

– Ну?! – перапалохалася жанчына. – То чаму ж ты выцягваць не ідзеш?

Пачуўся грубы рогат і пасля зноў словы:

– Дурная ты: каза, каб ты і хацела, ніколі не ўгразне. Чорт яе нават не ўтопіць, каб, скажам, прыйшлося.

– То нашто ты мяне палохаеш дарэмна, гад ты печаны!..

І жанчына заплакала. <...>

Віктар Зеніч ведае, што гэта ад вясёлага настрою пацвяліўся з жонкаю сусед, стаяр Арсень Грабіч, і цяпер сам не рад, бо жончыны слёзы распачаліся надоўга. Амаль не кожны вечар стаяр так цяляцца з жонкаю,

пакепліваючы гэтым над яе бяздоннаю крыніцаю слёз. <...>

– Жонка, ведаеш што, жоўтая курыца знеслася ў чужым хляве.

– А можа?! – зноў перапалохалася жонка, забыўшыся плакаць.

– От, балазе твае слёзы ўцерліся, – раптам канстатаваў факт стаяр.

– Ах, каб ты ніколі твару не абціраў ручніком, – загаласіла жонка і ўжо з энкам пачала плакаць. <...>

– То ведаеш што, жонка, – чуўся голас стаяра, – калі так, то я пайдзі гляну на белы свет, а ты тым часам паволі выплаквай свае горкія слёзы. Па майму вылічэнню, іх у цябе хваціць на дзве гадзіны, дык ты, што робячы, іх выплач, а я да таго часу вярнуся, і зоймемся мы з табою тады якою іншаю справаю.

– Няхай ты не вярніся, – скрозь слёзы адказала жонка, і стаяр весела лягнуў дзвярыма. <...>

Жонка яго плакала. Выціраць яе слёзы, так як і заўсёды, з'явіўся Юзікаў Юзік – хлапчук-падшэрак, засморканы і з пасінеўшым ад холаду носам. За дзень ён апапераваў некалькі разоў увесь горад, зарабіўшы на гэтай справе рознымі хітрасцямі і штукамі чатыры капейкі, а гэта шмыгануў скоранька з сваіх цёмных сяней і падбег па мокрай зямлі да стаяровых дзвярэй.

– Плача, ліха ёй, – рашуча сказаў ён, хітра падмаргнуўшы гнілому слупу, што падпіраў стаярову сцяну.

І тут жа, адскочыўшы на сярэдзіну двара, ён задзёр голаў угору і закрычаў, наколькі хапала дзіцячых сіл:

– Тараны смажаныя, па капейцы штука!

І раптам драпануў назад у цёмныя сені і ўжо адтуль, з неабдымнай радасцю свайго маладога жыцця глядзеў на сярэдзіну двара. Хутка з свае кватэры выбегла стаярыха і, забыўшы свае глыбокія трагізмы, памчала сваё дзядзілае цела ў варты. На вуліцы было пуста, толькі барабаншчык вайсковага аркестра плішчыў некуды на жываце барабан. З вялікім расчараваннем, агледзеўшы пустую вуліцу, стаярыха паволі ўжо пайшла назад. На момант яна стала проці акна Віктара Зеніча, каб запытаць у яго:

– Не чулі? Здаецца, смажаныя тараны прадавалі. Хацела купіць – якраз нешта галава баліць.

– Не, не чуў, – з лёгкай усмешкай адказаў Віктар Зеніч.

– Што гэта за кавалер, калі ён не чуў, як смажаныя тараны прадавалі, – тонам мудрай настаўніцы абазвалася стаярыха і, зноў гатовая заплакаць ад глыбокай крыўды, пайшла да сваіх дзвярэй; але заплакаць ёй ужо не ўдалося – перад самымі дзвярыма спаткалася яна з газетчыкаваю дачкою, і пачалі яны гаварыць аб тым, якая фальбона харашэй у спадніцы – шырокая ці вузкая...

Сакрэт творцы

У гісторыі беларускай літаратуры Пятрусь (Пётр Усцінавіч) БРОЎКА (1905–1980) вядомы як паэт, прэзіяк, драматург і перакладчык. Важную частку яго жыцця займала таксама грамадская і навуковая дзейнасць. Аднак шырокаму колу чытачоў ён вядомы перш за ўсё вершаванай спадчынай, якая ў народнага паэта сапраўды багатая: некалькі дзясяткаў кніг. Письменніку аднолькава добра ўдавалася ўслаўляць добрае і выкрываць благое ў тагачасным жыцці, таму побач з патрыятычнымі вершамі ўзніклі сатырычныя ды гумарыстычныя. Апошнія былі сабраны пад вокладкай кнігі «Па сакрэту», што выйшла ў 1961 годзе ў Бібліятэцы «Вожыка».

Можна доўга меркаваць, у чым заключаўся сакрэт творцы, але многія вершы са зборніка і сёння, праз 115 гадоў з дня нараджэння паэта, гучаць свежа і актуальна.

Пятрусь БРОЎКА

Я знаю такога – таварыш паважны,
На пэўнай рабоце ён самы адказны.
Працуе, як кажуць, на поўную сілу,
А тайну давераць, дык гэта ж магіла.
Расказваць сакрэты не мае ён моды,
Хіба толькі жонцы, і то не заўсёды.
Мо часам на вушка, ў пасцелі сагрэты,
Шапне ён і скажа: «Глядзі ж, па сакрэту...»
А потым задасць храпака у ахвоту
І заўтра спакойна ідзе на работу.
А з шэпту яго павілася вярхоўка...
Сустрэлася жонка з найлепшай сяброўкай:
– Ай, што мне, сястрыца, што стала вядома...
Глядзі ж, дарагая, нікому, нікому!..
Пабегла сяброўка з сяброўкай сустрэцца.
І далей, і далей вярвачка ўецца.
Пайшла, закружыла, панесла навінку,
Пранесла праз горад да самага рынку.
Таварыш адказны злуе надзвычайна:
– Ну, хто гэта выдаў важнейшую тайну?..
Сваю установу гатоў ён растрэсці,
Крычыць у аддзелах, намесніка бэсціць:
– Ды гэта ж злачынства, хіба гэтак можна?
Адзін ён у справах заўсёды сур'ёзны.
Працуе, як кажуць, на поўную сілу,
А тайну давераць, дык гэта ж магіла.

Паякінь

У райцэнтры Беражок
Жыў адзін працаўнічок.
Хоць па прозвішчу быў Грынь,
Зваў народ яго Падкінь.
Даў народ яму імя
І, як кажуць, не дарма!
Працаваў не вельмі ён,
А на вока быў хадзён.

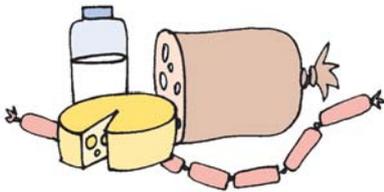
Сена ўбачыць на гумне:
– Хоць вазок падкіньце мне!
Збожжа звозіцца на ток:
– Ну падкіньце, хоць мяшок...
Ходзяць качкі чарадой:
– Не шкадуйце вы адной!
Дзе б ні ездзіў,
Дзе б ні быў,
Ён адно: «Падкінь!» – прасіў.

То падкіньце гусачка,
То падкіньце парсючка!
І нямала дзівакоў
Падкідалі індзюкоў,
Падкідалі свінакоў,
Падкідалі куранят,
Збожжа, бульбы,
Сена шмат...
Ды агледзеўся народ,
Як падкінуў восем год.
Ёсць надзея, што дамоў
Грынем з'явіцца ён зноў.

«Па сакрэту», Мн., 1961 г.

Бядота з-за ляноты

У каморцы шмат прыпасаў:
Сала, мяса, сыр, каўбасы.
Ноччу коціку не спіцца:
«Вось бы, — марыць, —
пажывіцца!»

Спяць гаспадары даўно...
Лезе кіса у акно.
У каморку ўдала трапіў,
Раптам нехта — цап за лапу!
Іскры сыплюцца з вачэй!
Уцячы б яму хутчэй,
Але хтось не адпускае
І усё мацней сціскае.
Коцік голасна заплакаў:
Трапіла у пастку лапа...
Гаспадар пасля сварыўся:
«Каб ты, сябар, не ляніўся
Ды мышэй лавіў заўзята,
Не была б такою «плата»!»
Коцік зразумеў памылку,
Не даваў мышам супынку.
Пастка ж на сцяне вісела
І работы больш не мела...

Таццяна ЧЭКЕД,
г. Гомель.

Ліса і вінаград

Байка

(Паводле Івана Крылова)

У сад Ліса залезла летам.
Там у Кумы аж вочы загарэліся:
На сонцы гронкі вінаграду рдзеліся,
Блішчэлі ягады, нібыта самацветы.
Так дражняць яны зрок, але пры гэтым,
Як на бяду, вісяць вельмі высока.
Хоць бачыць сквапнае іх вока,
Ды для Лісы — не той размах:
Сарваць з галінак іх не па зубях!
Кума пакаштаваць ласунак хоча,
Але ніяк да гронак не даскочыць.
Каб апраўдаць няўдачу, кажа шэльма:
«Прыгожы вінаград, ды кіслы вельмі!»

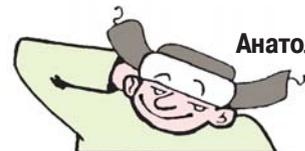
Наталля ІВЯНЕЦКАЯ,
г. Мінск.

Пра русалку і качалку

Зайшоў я неяк у лясок.
Грыбоў там процьма — во дзянёк!
Так нахадзіўся — ног не чую.
Прысеў на купіну якуюсь...
І раптам чую: «Любы мой,
Парушу зараз твой спакой.
Ідзі хутчэй, сігай сюды,
Бо не хапае мне вады!»
Зірнуў за куст — не можа быць! —
А там русалачка ляжыць.
Блішчыць, нібыта ноччу месяца.
Крануцца не магу я з месца.
Апомніўся, на рукі ўзяў
І да ракі пашыбаваў.

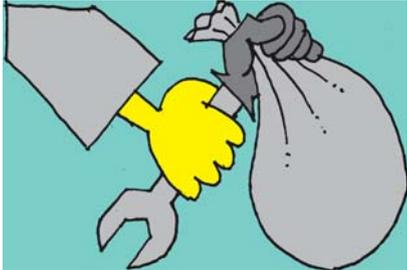
Ступаць стараюся мякчэй,
Адвесці не магу вачэй.
Русалка моцна абдымала,
Салодка ў вусны цалавала...
Ды раптам як заедзе ў бок!
«Ага, папаўся, галубок!»
Я папалам ажно сагнуўся
І ў той жа самы час... прачнуўся.
Няма ні лесу, ні русалкі,
А толькі жонка, ды з качалкай:
«Якую, пень стары, Русланку
У сне ты клічаш спазаранку?»

Анатоль ТРАФІМЧЫК,
Карэліцкі раён,
агр. Краснае.

НАВІНЫ З МУС: МАТАЙ НА ВУС...

Хто раз украў...

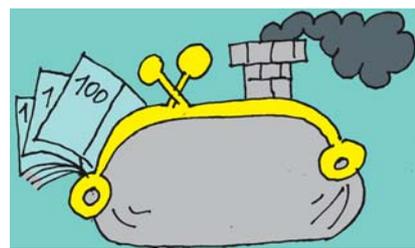
Мінская вобласць. Вядомая прыказка сцвярджае, што крадзеж — апошняе рамяство. А для навучэнца аднаго з сельскагаспадарчых ліцэяў яно аказалася першым. Яшчэ непаўналетнім хлопец папаўся на дачным крадзежы... Калі ж потым, у 18 гадоў, трапіў на вытворчую практыку ў гаспадарку, дык ужо на другі дзень зняў з трактара дэталю на агульную суму звыш 500 рублёў! Прадаць, праўда, не паспеў...

Юнаку варта сур'ёзна падумаць наконт выбару далейшага рамяства. Узбуджана крымінальная справа.

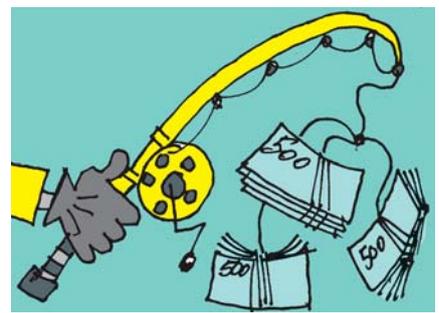
Нагрэла

Гарадок. Жанчына, якая з'яўлялася бухгалтарам і старшынёй праўлення жыллёва-будаўнічага спажывецкага кааператыва, не хвалявалася, як нагрэць дом. Замест гэтага яна нагрэла... пайшчыкаў. Людзі добрасумленна пералічвалі грошы на аплату паслуг кацельных і цепласетак і не здагадаліся, што іх абкрадаюць. Менш чым за два гады махлярка прысвоіла ўсяго 9 тысяч рублёў.

Цёплае месца давалася змяніць на краты...

«Рыбак»-аферыст

Шчучын. Невядомы прахіндзей здолеў вывудзіць у магазіна саптавай сувязі больш чым 24 тысячы рублёў. Ён патэлефанаваў прадаўцу-кансультанту, прадставіўся супрацоўнікам ІТ-аддзела кампаніі і папрасіў для праверкі работы плацежнай сістэмы перавесці грошы з рахунку крамы на розныя электронныя кашалькі.

Цяпер бессаромнага «рыбака» шукаюць следчыя, бо злавіць аферыста на гарачым не ўдалося.

Па інфармацыі прэс-цэнтра Міністэрства ўнутраных спраў Рэспублікі Беларусь.

Вікенцій ПУЗАНКЕВІЧ і Аляксандр КАРШАКЕВІЧ.

Сяргей ВОЛКАЎ.

Андрэй СІДАРЭЙКА

**27 ліпеня — дзень
«Вазьмі сваю пакаёвую
расліну на прагулку».**

Афіцыйна

Гэты дзень — выдатная магчымасць для таго, каб наладзіць больш цёплыя адносіны з пакаёвымі раслінамі. Тым часам вы можаце пазнаёміць іх з раёнам, дзе жывяце.

Калі расліна занадта вялікая, дазваляецца вазіць яе ў калясцы.

Таксама рэкамендуецца размаўляць з пакаёвым сябрам, уключыць для яго музыку.

Разам весела гуляць...

Гумарэска

...— **А** гэта садзік, у які я некалі хадзіў, калі быў малым. Воддаль — школа, дзе адзінаццаць гадоў марнаваў жыццё. Бачыш удалечыні вунь той высокі будынак? Там я цяпер працую...

Гэта ў вас усё проста. Ніхто не турбуе, не пытаецца, ці зрабілі вы ўрокі, ці выканалі даручэнне, ці вынеслі смецце?.. Ат, давай лепш музыку паслушаем! Гурт «Верасы». Настальгія, разумееш?

О, вунь знаёмы спяшаецца. Ты маўчы, нічога не кажы. Я сам усё растлумачу.

Прывітанне, Дзіма. Не, не набыў. Гэты зялёны калючы сябар жыве разам са мной ужо тры гады. Бачыш, які вымахав! Навошта я з ім па вуліцы хаджу? Ходзяць жа іншыя з сабаккамі, хамячкамі, коцікамі, нават свінкамі-пігамі. А я прагульваюся з хатняй раслінай. Кактусу таксама час ад часу патрабуюцца шпацыр і свежае паветра. Не, галава не баліць. Спяшаешся? Тады пакуль!

Давай прысядзем на лавачку тут, пад дрэўцам, адпачнём. Не ведаю, як ты, а я стаміўся... Як добра! Прахалода, птушкі спяваюць... Табе падабаецца? Прабач, знаёмая бяжыць.

Прывітанне, Каця! Мацуюся. Не, ніхто не забыўся. Гэта мой хатні любімец. Вось вырашыў яго пазнаёміць

з нашым горадам. Тут жа таксама розныя кветкі растуць. Няхай палюбуецца. А то з акна кватэры няшмат убачыш. Не, ты што, не прыкідваюся. Нават дзень такі ёсць. Пра дамашнія расліны таксама трэба думаць, клапаціцца пра іх. Спяшаешся ў цырульню? Усяго найлепшага!

Адпачыў? Я таксама. Хадзем далей. Бачыш тую краму? Там мы ўпершыню з табой пазнаёміліся і вырашылі сябраваць. Ты быў зусім маленькі. Пэўна, і не памятаеш, як я асцярожна нёс цябе ў руках, як паліваў цёплай вадой... Дома паставіў на стол каля камп'ютара. Ёсць меркаванне, што ты, калючы сябар, бярэш на сябе частку электрамагнітнага выпраменьвання ад экрана. Не, не думай, я не згаіст, і сябрую з табой не толькі з-за гэтага, а таму, што люблю! Ой, ты нават пачырванеў! Прабач, зноў знаёмы...

Добры дзень, Калян. Выхадны сёння. А гэта мой хатні сябар. Што я з ім раблю на вуліцы? Гуляю. Хіба нельга? Ты ж вось не саромеешся з бутэлкай піва шпацыраваць. А гэта, між іншым, непрыгожа. Лепш бы замест бутэлек з півам ці гарэлкай людзі хадзілі з хатнімі раслінамі. Якая была б прыгажосць! Нават не ўяўляеш. А ці не п'яны я сам? Не, ты што! Як шкельца. Не верыш? Твая справа. Спяшаешся? Добрага дня!

Ну вось мы і прагуляліся. Час вяртацца дадому. Спадзяюся, табе нашая прагулка спадабалася, мой калючы дружа? У наступны раз возьмем мядзвездзя Патапку, што сядзіць на канапе, і пойдзем разам на пікнік. Усе знаёмыя зайздросціць будуць!

*Рэчыцкі раён,
агр. Караваччы.*

Між іншым

Калі вы даўно марылі зрабіць сабе камплімент, то можаце ажыццявіць гэта 3 чэрвеня, стоячы перад люстэркам. Пахваліць можна і люстэрка, яно таксама даўно чакае ўвагі ад гаспадара. 10 ліпеня праводзіцца Дзень пікніка з плюшавым мішкам. Вазьміце любімую мяккую цацку, прысмакі і — адпраўляйцеся на свежае паветра. 26 ліпеня адзначаецца Дзень гутарак у ліфце.

Зазірайце ў нетрадыцыйны календар святаў часцей — і цудоўны настрой вам забяспечаны!

Вікенцій ПУЗАНКЕВІЧ
і Аляксандр КАРШАКЕВІЧ.

Вікенцій ПУЗАНКЕВІЧ.

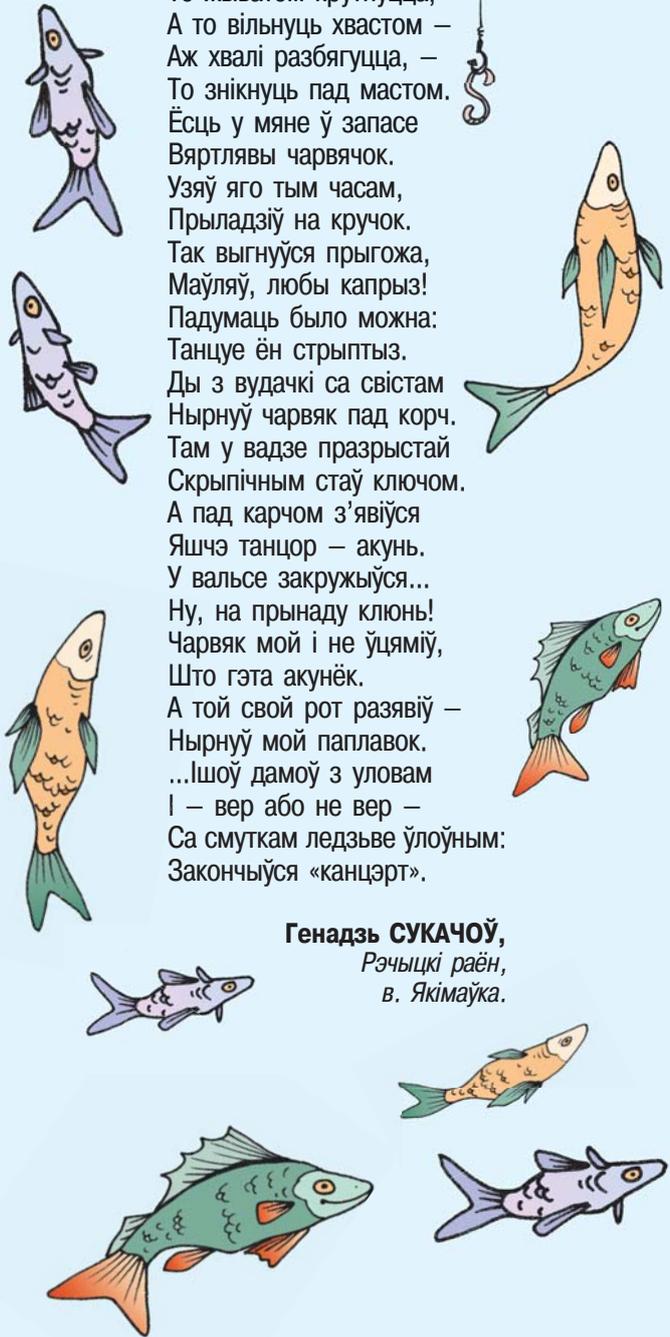

Пётр КОЗІЧ.

Рачныя танцы

Я на мастку кароткім
Гляджу на рэчку ўніз.
Там плотка з верхаводкай
Танцуюць спрытна твіст.
То жыватом кругнуцца,
А то вільнуць хвастом —
Аж хвалі разбягуцца, —
То знікнуць пад мастом.
Ёсць у мяне ў запасе
Вяртлявы чарвячок.
Узяў яго тым часам,
Прыладзіў на кручок.
Так выгнуўся прыгожа,
Маўляў, любы капрыз!
Падумаць было можна:
Танце ён стрыптыз.
Ды з вудачкі са свістам
Нырнуў чарвяк пад корч.
Там у вадзе празрыстай
Скрыпічным стаў ключом.
А пад карчом з'явіўся
Яшчэ танцор — акунь.
У вальсе закружыўся...
Ну, на прынаду клюнь!
Чарвяк мой і не ўцяміў,
Што гэта акунёк.
А той свой рот разявіў —
Нырнуў мой паплавок.
...Ішоў дамоў з уловам
І — вер або не вер —
Са смуткам ледзьве ўлоўным:
Закончыўся «канцэрт».

Генадзь СУКАЧОЎ,
Рэчыцкі раён,
в. Якімаўка.

Верная «вясёламу» кірунку

Славутая вёска Нізок, што на Уздзеншчыне, падаравала беларускай літаратуры не толькі патрыярха сатыры і гумару Кандрата Крапіву, але і таленавітую пісьменніцу, крытыка і літаратуразнаўцу Лідзію Львоўну АРАБЕЙ (1925–2015). У самым пачатку творчага шляху яна прыйшла на працу ў часопіс «Вожык». Пасля шчыравала і ў іншых выданнях – газеце «Чырвоная змена», часопісе «Полымя», – аднак засталася вернай «вясёламу» кірунку. Яе гумарэскі друкаваліся ў калектыўных зборніках, што выходзілі ў «Бібліотеці Перця» («Білоруський гумор», 1957), «Библиотеке Крокодила» («Пирожки с перцем», 1964; «Племяник с хвостом», 1967 – асобная кніга гумарыстычных апавяданняў). У «Бібліятэцы Вожыка» пабачыла свет кніга сатыры і гумару «Кватэра № 3» (1961).

Прафесійны філолаг, Лідзія Львоўна ўважліва ставілася да беларускага слова, ствараючы вобразы, падбірала найбольш трапныя азначэнні і дэталі. На жаль, яна зусім мала не дажыла да 90-годдзя, а сёлета магла б святкаваць 95-годдзе... Узгадаем адзін з гумарыстычных твораў пісьменніцы.

Лідзія АРАБЕЙ

Дарагі шэдэўр

(У скарачэнні)

У кабінёце Пятра Іванавіча, дырэктара даволі паважнай установы, сядзеў галоўны бухгалтар Васіль Сазонавіч. <...>

І дырэктар, і бухгалтар час ад часу кідалі позіркі на каляндар, што стаяў на шырокім сталё Пятра Іванавіча. А каляндар бязлітасна сведчыў, што год, звычайны год, з вясною, летам, восенню і зімою, падыходзіў да канца. <...>

Ды вось бяда: у бухгалтарскіх паперах значылася, што прадпрыемства, якое ўзначальваў Пятро Іванавіч, выдаткавала на гаспадарчыя патрэбы далёка не ўсе грошы, якое магло яно выдаткаваць у дні, што тоўстым пластам леглі зараз на левы бок календара. Іх трэба было тэрмінова, неадкладна патраціць за тыя лічаныя дні, што ляжалі на правым яго баку. <...>

– Эўрыка! – ускрыкнуў бухгалтар. – І як раней я да гэтага не дадумаўся... Гэта ж так проста! Трэба купіць карціну для вашага кабінета! – урачыста сказаў ён. – Карціна – гэта ж мастацтва! Эстэтычную асалоду будзе прыносіць. <...>

Бухгалтар даў волю свайму красамоўству.

– Што вы, Пятро Іванавіч, – шчыра загаварыў ён. – Чаму гэта нязручна! І так ваш кабінет голы, як бубен. Гэта нават, выбачайце, не салідна. Дырэктар такой установы...

– Ну добра, добра, – перабіў бухгалтара дырэктар. – Вы мяне пераканалі. Толькі якую ж карціну купіць? – павярнуўся ён усім корпусам да Васіля Сазонавіча. – Добра было б, каб на вытворчую тэму. Не тое, што ў Камароўскага – нейкія медзведзянаты вісяць. Ха-ха-ха, нават смешна, – зарагатаў Пятро Іванавіч. – Не, мне трэба толькі на вытворчую тэму, – заключыў ён ужо сур'ёзна. <...>

– Трэба паслаць па карціну Музу Сымонаўну, – сказаў Васіль Сазонавіч. – Яна некалі жыла ў адной кватэры з мастаком і разбіраецца ў гэтай справе.

– А якая гэта Муза Сымонаўна, гэта такая, што... – дырэктар не знайшоў, відаць, патрэбнага слова, бо неяк

толькі пакруціў рукою. Але жэст гэты паказаў бухгалтару, што дырэктар мае на ўвазе іменна тую жанчыну.

– Ага, яна, яна, – згодна заківаў галавою бухгалтар, усміхаючыся.

Пятро Іванавіч націснуў кнопку, аддаў загад, і праз некалькі хвілін у кабінет Пятра Іванавіча, ззяючы завушніцамі, каралямі і бранзалетами, увайшла высокая пышная бландзінка. У дачыненні гэтай жанчыны да мастацтва нельга было ўсумніцца ні на хвіліну, бо бровы, вейкі і вусны намалюваны ў яе былі з такім майстэрствам, якому мог бы пазаздросціць любы мастак. <...>

Урачыстая, поўная гонару за аказанае ёй давер'е, хадзіла Муза Сымонаўна па мастацкім салоне. <...>

Разоў з пяць абышла яна салон, аднак усе карціны здаваліся ёй не такімі, якую б хацеў мець у сваім кабінёце Пятро Іванавіч. І толькі адно палатно прыцягвала ўвагу Музы Сымонаўны. Каля яго яна ўвесь час запавольвала свой крок і, нарэшце, спынілася.

Пад карцінаю стаяла цана – тры тысячы рублёў. А намалюваны на ёй былі трактар і чалавек. Жанчына ці мужчына – цяжка было сказаць, бо яна ці ён ляжала ці ляжаў пад трактарам і толькі ногі ў камбінезоне былі відаць з-пад яго. Называлася карціна «Рамонт машыны». Яна адпавядала ўсім патрабаванням, якія паставіў да шэдэўра дырэктар. І што яшчэ больш заінтрыгавала жанчыну – каля аблюбаванай ёю карціны ўвесь час круціўся нейкі чалавек з даўгімі валасамі і ў вузкіх штоніках. Ён усё паглядаў на Музу Сымонаўну, нібы чакаючы, купіць ці не яна карціну.

– Бач, круціцца, – падумала Муза Сымонаўна. – Муціць таксама хоча купіць. Але не. Я раней прыйшла.

І, баючыся, каб даўгавалосы не перахапіў шэдэўра, яна загадала хутчэй запакаваць пакупку.

Здаволеная, што так добра выканала даручэнне, Муза Сымонаўна хутка везла цуд мастацтва. Яна не чула, як чалавек, што круціўся ў салоне каля гэтай карціны і нервова кусаў губы, пакуль яна думала – купляць ці не купляць, – сказаў наўздагон «Пабедзе», з палёгкаю ўздыхнуўшы:

– Дзякуй богу... Пяць гадоў вісела – ніхто не купляў... Нарэшце...

Пачытайце дзесям

Дарагія хлопчыкі і дзяўчынкі!
Няхай гэтае лета будзе для вас
цёплым, займальным
і вясёлым!

НЕ ТАКОЕ СЯБРОўСТВА

Кошка з мышкай сябравалі,
Разам елі, разам спалі,
Бавіліся ў даганялкі
Ад змяркання і да ранку.

А шчанюк малы, Дружок,
Пазіраў адно ў іх бок.
Зразумець не мог, бядак:
Што ў сяброўстве тым не так?

Уладзімір ШПАДАРУК,
г. Рагачоў.

Пакаталася...

Міні-комікс

Аляксандр КАРШАКЕВІЧ.

— Вось табе дзесяць цукерак, але палову аддай браціку, — частуе дзядуля хлопчыка.

— Я аддам толькі тры.
— Ты не ўмееш лічыць?
— Умею, а ён — не...

* * *

Дзяўчынка кажа бацьку:

— Уяўляеш, наша выхавальніца ніколі не бачыла каня!
— Чаму ты так вырашыла?
— Намалявала яго, а яна спытала, што гэта такое.

* * *

Пяцікласнік крыху задумаўся і выдае:

— Я ведаю, чаму Дзень абароны дзяцей 1 чэрвеня! 31 мая ўсе школьнікі прыносяць дадому дзённікі з гадавымі адзнакамі...

* * *

Маці чытае маленькай дачцэ жудасную казку, ад якой той ніколі не страшна, і здзіўлена пытае:

— Няўжо ты зусім не баішся ліхога людзеда?
— А навошта? Мяне не Людай, а Таняй завуць...

* * *

Першакласніца расказвае маці:

— Мы чыталі ў школе казку «Чырвоная шапачка».
— І чаму ты навучылася?
— Трэба добра памятаць, як выглядае твая бабуля.

ЗАГАДКІ

Брат вясёлым не бывае:
Вечна слёзы пралівае.
Ды калі сястра з'яўляецца,
Неба нібыта ўсміхаецца.

('вжжж ! вжжж)

Вучні галаву ламаюць,
Яе ў школе вывучаюць.
На пачатку ўсе збіваюцца,
Ды пасля не забываюцца.

('вннежонн впцгге)

Хоць у небе ні хмурынкі,
Мокнуць хлопчыкі, дзяўчынкі.
Што гэта за дождж у хаце?
Пэўна, здагадаўся, браце?

('тлг)

Наталля ІВЯНЕЦКАЯ,
г. Мінск.

Генадзь АЎЛАСЕНКА

СПОСАБЫ НАПІСАННЯ БЕСТСЕЛЕРАЎ

Бестселер у перакладзе з англійскай азначае літаральна «тое, што прадаецца лепш за ўсё». Гэта можа быць кніга, камп'ютарная гульня альбо музычны альбом. Нас цікавяць толькі літаратурныя творы.

Тэрмін «бестселер» у адносінах да той ці іншай кнігі не вызначае літаратурныя якасці напісанага, яны, здараецца, не вельмі высокія. Ён найперш сведчыць пра вялікую папулярнасць выдання, якая праз пару гадоў, магчыма, рэзка знізіцца, а яшчэ праз нейкі дзясятак — пра опус ніхто і не ўспомніць.

Між тым, кніга можа доўга заставацца папулярнай, калі гэта сапраўды таленавіты твор. І аўтар здольны. А калі не, ды напісаць бестселер усё роўна хочацца? Тады... Трэба прапанаваць чытачам нешта іншае!

Спосаб першы ад Джэймса Гвотні

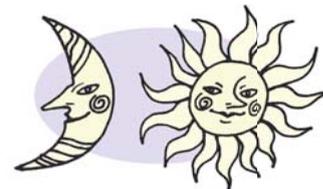
Гэты малавядомы пісьменнік неяк напісаў раман... Ды вось бяда — чытачы ўпарта не жадалі яго набыць. І тады літаратар даў у газету наступную аб'яву: «Прыгожы малады мільянер пазнаёміцца з дзяўчынай, якая падобна на геранію рамана Джэймса Гвотні».

Эфект быў ашаламляльны. Дзяўчаты, што жадалі хутчэй даведацца, якой жа павінна быць нарочная мільянера, усяго за тыдзень раскупілі ўвесь тыраж вынаходлівага аўтара.

Спосаб другі ад Кіта Уільямса

Англійскі пісьменнік Кіт Уільямс у 1979 годзе выдаў дзіцячую кніжку пад назвай «Маскарад». Гэта была казачная гісторыя пра Месяц, Сонца і Зайца, які павінен быў перадаць Сонцу ад Месяца падарунак, але згубіў яго. Казачка не арыгінальная і яе наўрад ці куплялі б, але... Акрамя тэксту, меліся 16 ілюстрацый, выкананых пісьменнікам. У іх быў схаваны «ключ» для пошуку скарбу: залатога кулона ў выглядзе зайца. Аўтар сам зрабіў гэтае ўпрыгожанне і закапаў дзесьці на тэрыторыі Англіі. Каб яго нельга было знайсці пры дапамозе металашукальніка, Уільямс змясціў «залатога зайца» ў керамічную шкатулку (таксама ў выглядзе зайца), ды яшчэ і заліў воскам.

На выданне казкі і на выраб кулона пайшлі ўсе сродкі небагатага тады пісьменніка, але задумка поўнацю акупілася. Кнігу літаральна змяталі з прылаўкаў, «залатога зайца» шукалі па ўсёй Англіі... Знайшлі толькі праз два з паловай гады! (Праўда, быў скандал, бо скарб дастаўся падманшчыку, але гэта ўжо зусім іншая гісторыя.)

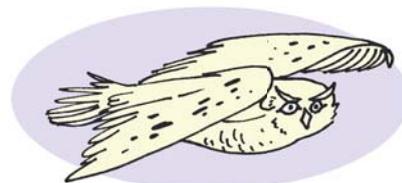

Рэцэпт трэці ад Макса Валянціна

Шчыра кажучы, нічога новага Макс Валянцін не прыдумаў. Яго смела можна назваць злосным плагіятарам, які ўкраў спосаб напісання бестселера ў Кіта Уільямса.

У пачатку 90-х гадоў мінулага стагоддзя Макс Валянцін схаваў дзесьці на тэрыторыі Францыі бронзавую скульптуру савы. А потым надрукаваў кнігу пад інтрыгуючай назвай «У пошуках залатой савы» з загадкамі. Адгадаўшы іх, можна было адшукаць «саву». Прызам пераможцу становілася не толькі «бронзавая сава», але і аналагічная статуэтка з золата і срэбра коштам ажно ў адзін мільён франкаў!

І хоць Макс Валянцін неўзабаве памёр (а ён быў адзіным, хто ведаў, дзе схаваны скарб), пошукі працягваюцца дагэтуль. Магчыма, камусьці з шукальнікаў усё ж пашчасціць знайсці «саву» і атрымаць у якасці прыза яе залатога двойніка?

ПРА ДРЭННЬ ЗРОК І ЦЭННЬ УРОК

Рыфмаваны анекдот

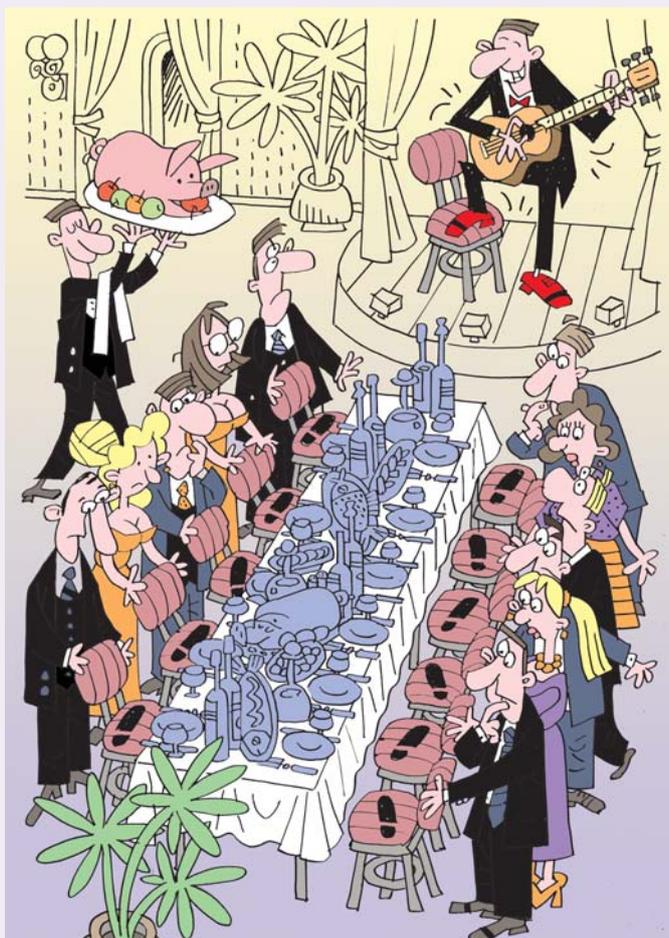
Вяртаўся муж з камандзіроўкі,
Яго сустрэць хацела я.
Падмалявала вейкі, броўкі,
Памадай вусны падвляла
І – на вакзал. А сонца слепіць,
Наўкола – людзі, гармідар...
Муж – найважнейшы скарб на свеце,
Мой падарунак, лёсу дар!
А вось і ён, як сонца, ясны...
І раптам – мне наперарэз –
Дзяўчына цмок Міколу ў вусны!
Майго Міколу! Ці ж не стрэс?!

Ад крыўды дыхаць перастала
І ўраз, не помнячы сябе,
Па твары мужа адхвастала,
Пасля – дзяўчыну па гарбе
Праз слёзы сумкай малаціла...
Наўцёкі тая ад мяне,
Аж акульяры дзесь згубіла.
Я – мац па твары: «Дзе ж мае?»
І тут дайшло, што акульяры
Ляжаць у кухні на стале.
Зрабіўся муж чужы ахвярай,
Перад дзяўчынай сорам мне...

Хачу жанчынам даць параду
(Падводзіць нас часамі зрок!):
Каб не прыпісаць мужу здраду,
Засвойце мой жыццёвы ўрок.

Рэгіна РЭЎТОВІЧ,
г. Дзяржынск.

Алег ГУЦОЛ.

ПРЫПЕЎКІ

Я табе тэлефаную –
Трубку не здымаеш.
І злюся, і раўную –
Мусіць, не кахаеш.

Сёння ходзіць ён з Марынай,
Заўтра – з іншаю дзяўчынай...
Потым плачуць: «Ну і гадкі!
Памяняў нас, як пальчаткі».

Вырашыла раз кабета:
«Трэба сесці на дыету!»
Як зрабіла бутэрброд –
Не улез нават у рот.

Я цалую твае шчочкі
Ды ўсяляк мілую.
Падары мне адну ночку,
А за ёй – другую.

Волчка агнём палае,
Мяне ў госці запрашае.
Не магу адважыцца –
Боязна падсмажыцца!

Агучыў Міхась СТАСЬ,
г. Мінск.

Анекдоты
ад супрацоўнікаў
дзяржаўнай установы
культуры «Крупская
раённая бібліятэка
імя Янкі Купалы»

Жанчына выходзіць за-
муж, спадзеючыся, што
муж з часам зменіцца. Яна
памыляецца.

Мужчына жаніцца, спа-
дзеючыся, што жонка ні-
колі не зменіцца. Ён так-
сама памыляецца.

* * *

Праграміст прыйшоў
у бібліятэку:

— А дзе бібліятэкар?
— У архіве.
— Разархівіруйце, калі
ласка!

* * *

Чалавек — дзіўнае ства-
рэнне: спачатку ён уся-
ляк пазбягае бясплатнай

фізкультуры ў школе і ўні-
версітэце, а потым куп-
ляе дарагія абанемнты
ў фітнес-залы.

* * *

Кватарант выгаворвае
гаспадыні:

— Гэта неверагодна!
Я паўгода жыў у вашай
кватэры, а вы толькі ця-
пер казалі мне, што ў ёй
няма ванны...

* * *

Пакупніца прыйшла
скардзіцца ў магазін:

— Учора купіла ў вас
коўдру. Вы запэўнілі — яна
з чыстай воўны. А дома
ўбачыла этыкетку: 100 пра-
цэнтаў акрылу!

— Усё правільна, —
упэўнена адказвае пра-
давец. — Гэта этыкет-
ка прышыта спецыяльна
для молі, каб увесці яе
ў зман!

* * *

Тэатр. Гардэроб.
Жонка незадаволеная
шэпча мужу:

— Ты што, здурнеў? На-
вошта даў гардэробшчыку
такія вялікія чайвыя?

— Затое паглядзі, якое
футра ён табе нясе!..

16+

«Вожык» — грамадска-палітычны, літаратурна-мастацкі часопіс
№ 6 (1581), 2020 год.
Выдаецца з ліпеня 1941 года.

Заснавальнікі: Міністэрства інфармацыі Рэспублікі Беларусь,
рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Галоўны рэдактар
Юлія Францаўна ЗАРЭЦКАЯ.

Рэдакцыйная калегія: Сяргей ВОЛКАЎ, Навум ГАЛЫПЯРОВІЧ,
Мікола ПРГЕЛЬ, Юлія ЗАРЭЦКАЯ, Міхась КАВАЛЁЎ, Казімір КАМЕЙША,
Алег КАРПОВІЧ, Міхась ПАЗНЯКОЎ, Уладзімір САЛАМАХА,
Васіль ТКАЧОЎ, Мікола ШАБОВІЧ.

Рэдакцыя: Аляксандр КАРШАКЕВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара,
мастацкі аддзел), Алена КЕДА (аддзел фельетонаў і пісьмаў),
Вераніка МАНДЗІК (аддзел літаратуры),
Анастасія СКАРКО (мастацкі аддзел).

Адрас рэдакцыі

Юрыдычны адрас: Рэспубліка Беларусь, 220013, г. Мінск,
вул. Б. Хмяльніцкага, 10 а.
E-mail: info@vziasda.minsk.by.

Паштовы адрас: Рэспубліка Беларусь, 220034, г. Мінск,
вул. Захарава, 19.

E-mail: a-vojik@yandex.by;

Тэлефон галоўнага рэдактара, намесніка галоўнага
рэдактара, аддзела фельетонаў і пісьмаў, літаратуры, мастацкага —
244-92-37, бухгалтэры — 287-18-81, факс — 284-84-61.

Падпісныя індэкссы:

74844 — індывідуальны, 01380 — індывідуальны льготны,
748442 — ведамасны, 01381 — ведамасны льготны.

Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі сродку масавай інфармацыі № 520
ад 10.12.2012, выданае Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Выдавец

Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»
Дырэктар — галоўны рэдактар Павел Якаўлевіч СУХАРУКАЎ

Камп'ютарная вёрстка: Святлана ТАРГОНСКАЯ
Стыльрэдактар: Марыя ГЛІБЕВІЧ

Падпісана да друку 08.06.2020. Фармат 60x84 1/8. Афсетны друк.
Папера афсетная. Ум. друк. арк. 2,79.

Ул.-выд. арк. 3,56. Тыраж 536 экз. Заказ

Рэспубліканскае ўнітарнае прадпрыемства «БудМедыаПраект».
ЛП № 02330/71 ад 23.01.2014, вул. В. Харужай, 13/61,
220123, Мінск, Рэспубліка Беларусь.

Матэрыялы не рэанзуюцца і не вяртаюцца, прымаюцца толькі ў электронным выглядзе.
Перадрукоўваючы матэрыял, трэба абавязкова спасылкацца на «Вожык».
Аўтары публікацый нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў.
Рэдакцыя можа друкаваць матэрыялы, не падзяляючы пазіцыю і думку аўтараў.

© Міністэрства інфармацыі Рэспублікі Беларусь, 2020
© РВУ «Выдавецкі дом «Звязда», 2020

Аляксандр ШМІДТ.

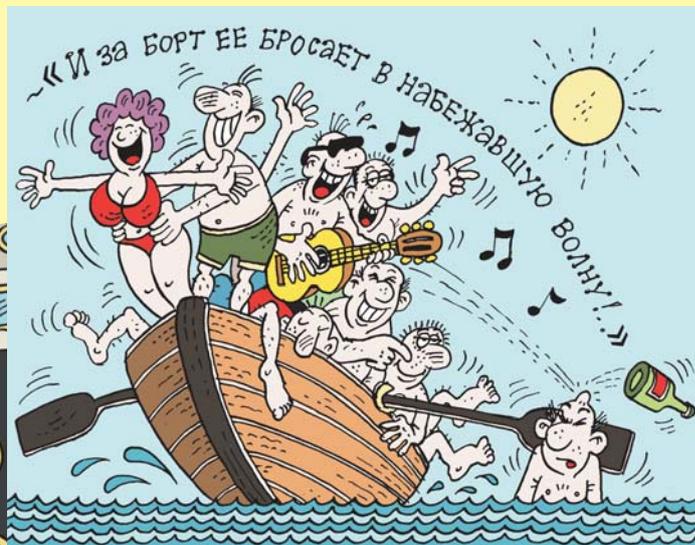

ІЛЫ ЦЭЛЫЯ

Ляжалі граблі на траве
І білі ўсіх па галаве.
Ды ехаў трактар шляхам тым
І прыкрасць гэту супыніў.
Няма ў граблей цяпер зубоў,
І ходзім мы без гузакоў.

Уладзімір ФІЛАТАЎ,
г. Мінск.

Вада і бяда

ДЗВЕ ВАДЫ

«Вада» у бутэльніцы — гаручая,
У рэчцы спякотай — гаючая.
Але калі першую ты паспытаеш,
То можа зрабіцца смяротнай другая...

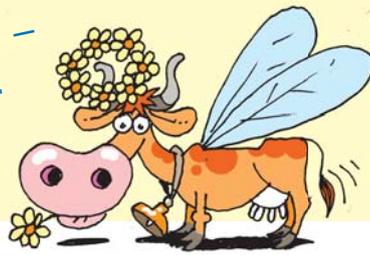
Ад небяспекі на вадзе ратавалі
Алег ПАПОЎ і Вераніка МАНДЗІК.

**Калі чэрвень сухі — купляй пчолку,
а калі мокры — купляй кароўку.**

**А калі хочаш быць вясёлым —
падпісайся на «Вожык»!**

«Вожык» як выпішаш — мець будзеш значыць
Радасць і добры настрой у прыдачу.

* * *

Не маю часу ні хварэць, ні сумаваць,
Бо кожны дзень прывыкла «Вожык» я чытаць!

* * *

Пацешся жартам, анекдотам,
Не пакідай «Вожык» на потым!

Даслала Людміла Юшына,
г. Баранавічы.

**Чытайце
ў наступным нумары:**

Хто прыдумаў шорты?

Як жывуць кот з сабакам?

Каго Агата выхоўвала ў аўсе?

Чым «картошка» адрозніваецца ад бульбы?

Чаму Жырафа ні з кім не віталася?

Нашы індэксы:

ІНДЫВІДУАЛЬНЫ — 74844,

ІНДЫВІДУАЛЬНЫ ЛЬГОТНЫ

(для жыхароў сельскай мясцовасці: райцэнтры
і населеныя пункты раёнаў) — **01380;**

ВЕДАМАСНЫ — 748442,

ВЕДАМАСНЫ ЛЬГОТНЫ

(для ўстаноў Міністэрства культуры,
Міністэрства адукацыі) — **01381.**

Падпісання можна ў любым аддзяленні сувязі РУП «Белпошта» (у тым ліку самастойна аформіць інтэрнэт-падпіску — на сайце «Выдавецкага дома «Звязда» ў раздзеле «Падпіска» ёсць падрабязная інструкцыя).

Праз аддзяленні сувязі можна аформіць падпіску на абаненцкую скрыню, з дастаўкай да кватэры «з уручэннем з рук у рукі».

РУП «Белсаюздрук» ажыццяўляе прыём падпіскі ў кіёсках і «Да запатрабавання».

А яшчэ — па інтэрнэце (з дапамогай пластыкавых электронных картак, электронных грошай) ці праз аўтаматызаваную сістэму Адзінай разлікова-інфармацыйнай прасторы (АРИП).

Таксама ў Вас ёсць магчымаць атрымаць свежы нумар напярэдадні выхаду папяровага варыянта. Для гэтага патрэбна аформіць падпіску на PDF-версію выдання (на сайце «Выдавецкага дома «Звязда» ў раздзеле «Падпіска» ёсць падрабязная інструкцыя). Даступна падпіска і на папярэднія нумары: у прыватнасці, архіў 2018 і 2019 гадоў.

ПАДПІСКА НА ІІ ПАЎГОДДЗЕ 2020 ГОДА

Падпіска на 1 месяц каштуе:

індэкс 74844, цана 6 рублёў 36 капеек,

індэкс 01380, цана 5 рублёў 32 капейкі,

індэкс 748442, цана 18 рублёў 54 капейкі,

індэкс 01381, цана 14 рублёў 94 капейкі.

